

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrť leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrť leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravl. prejeman mesečno K 1.50

SLOVENECE

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trkrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldno.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 18.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ne omagamo!

Kri vre v nas, a treba je mirno in s hladnim razumom govoriti. Dejstvo, da je c. kr. koroška vlada razpustila eno najstarejših slovenskih organizacij, od Gregorja Einspielerja ustanovljeno Politično društvo za koroške Slovence, smo že zadosti osvetlili. Ogorčenje nad tem činom najbrutalnejše samovoljnosti, kakršnega si dandanes v Evropi dovoljujejo kvečjem še Prusi nasproti Poljakom ali Rusi nasproti Fincem, nam nič ne pomaga. Zdaj je na mestu moška odločnost, ki je tudi taka naga krivica ne podere. In to tembolj, ker je razpust tega društva posledica silnega strahu, ki navdaja nemški naciona-lizem pred mladim življenjem, ki klije na slovenskem Koroškem, odkar je z Vseslovensko Ljudsko Stranko in s Krščansko-socialno Zvezo združeno s celo Slovenijo.

To je, kar nam v teh časih, ko si je furor germanicus v Avstriji izbral Koroško za svoje glavno torišče in ondi davi brez ozira na desno in levo sloven-sko manjšino, c. kr. vlada pa to početje pripušča, kakor da bi državne postav-e ne bile postav-e — daje moč, da preko tega gledamo z neomajnim zaupanjem v boljšo bodočnost Slovenstva. Naši slovenski liberalci, počenši od nad-narodne »Edinosti« pa doli do glasila najbedastejšega špispurgarstva, »Ju-tura«, zadnje čase niso imeli boljšega opravka, kakor da so delovanje edi-nega koroškega političnega društva blatili, češ, da ni zadosti narodno. Za-kaj? Ker je našim liberalcem vedno do dna srca žal, če se obenem z narodnim čustvovanjem okreplja tudi versko in narobe: njim je bolj na srcu liberalna nemška Koroška, kakor pa slovenska katoliška, kakor jim je na Kranjskem bilo veliko več na tem, da se ohrani liberalizem s pomočjo Nemcev, kakor pa da bi katoliško ljudstvo vrglo tako slovensko svobodomiselnost kakor nemško prepotenco. **Kako so koroški katoliški narodni rodoljubi branili slovenski življenj in pravice manjšine, to dokazuje eklatantno nasilni čin c. kr. koroške vlade,** to dokazujejo ko-mentariji, ki jih dodajajo temu danes nemškonacionalni listi v svojem tonu. »Grazer Tagblatt« 13. t. m. piše: »Ko se je zagrizeni strankar dr. Brejc pre-selil iz Ljubljane v Celovec, se je kmalu polastil političnega društva, izpodrnil premalo fanatičnega Legata, postal

predsednik, napravil Smodeja za taj-nika in iz tega društva napravil prvo, brezobzirno panslavistično bojno orga-nizacijo. Vse shode in volitve je vodilo to društvo. Bilo je oster instrument mladega slovenskega klerikalizma, ko-jega koroškemu deželnemu miru in nemški posesti tako nevarno rovanje je davnej znano.« Če izvzamemo to, kar je Nemec napisal pod vplivom svojega besnila, ostane, da naši nasprotniki nič bolj ne čutijo kakor to, da jim je ravno katoliško ljudsko gibanje na Koroškem najbolj nevarno, tako nevarno, da so morali zdaj poseči po sredstvu, kakr-šnega se do današnjega dne v boju s koroškimi Slovenci niso še nikoli po-služili.

To je, kar naj si naši liberalci za uho zapišejo.

Zdaj pa še nekaj na naslov c. kr. vlade. Njen najnovejši koroški čin je med vso pošteno avstrijsko javnostjo vzbudil toliko pozornosti, da je objavil o tem celo nemški, sicer skrajno rezer-virani »Vaterland« cel članek, in sicer iz lastnega nagiba, ker ga je natisnil iz praške »Union« in mu dodal lasten komentar. »Vaterland« pravi: »Ako koroški deželni predsednik res na tak način izvršuje v njemu poverjeni kro-novini intencije vlade, se baron Bie-nerth ne sme čuditi, ako Slovenci ob-struirajo. Na vsak način bodo morale merodajne oblasti na te obtožbe odgo-voriti.« Če se »Vaterlandu«, ki je slo-vensko obstrukcijo sicer tako hudo obsojal, obstrukcija zdí zdaj tako um-ljiva, je to najjasnejši dokaz, da po-meni razpust slovenske koroške poli-tične organizacije tako krivico, da jo občutijo celo tisti Nemci, ki jim je res še kaj na blagru avstrijske države in njenih narodov.

»Vaterland« pričakuje odgovora od koroške vlade. Kakšen bo ta odgovor, to moremo mi že danes prerokovati. Bil je v bistvu natisnjen že včeraj v celov-skih »Freie Stimmen«, danes pa v gra-skem »Tagblattu«. Slednji pravi, da je bilo društvo od »gotovo objektivne« oblasti zato razpuščeno, ker je izvrševalo privatno ljudsko štetje in se je bilo bati, da topot zopet, kakor pred deseti-letí, našteje 30.000 Slovencev več, kakor jih je našteja vlada, 119.800 na-mesto 90.495. Seveda vlada sicer zaseb-nega ljudskega štetja nikjer drugod v državi ne ovira in ne preprečuje, toda na Koroškem so Slovenci s posebno silo agitirali. Potvarjali so značaj ljudske-ga štetja, hoteč napraviti za Slovence tudi tiste Slovence, ki se v občevanju slovenščine pretežno ne poslužujejo!

Ljudsko štetje navaja namreč le jezik, v katerem kdo občeje, po tem pa vlada končno preračuna razmerje n a r o d -nosti v Avstriji! Če Slovenec v Cel-ovcu navede slovenščino za svoj obče-valni jezik, se zlaže, ker se ga vpraša le, katerega jezika se v vsakodnevnem pogovarjanju s svojo nemško okolico poslužuje, potem se ga šteje seveda za Nemca in na tej podlagi odmerja posa-meznim narodnostim pravice!

Specifično avstrijski absurdum!

»Tagblatt« pa izdaja motive raz-pusta še globlje. Pravi, da je bilo vladi v prvi vrsti na tem, da dobi v roke knji-ge društva in da je Nemcem zelo žal, da jih ni dobila. To dokazuje, da je c. kr. vlada hotela uničiti vsako sled eventualnega proračuna, koliko je Slo-vencev na podlagi zasebnega štetja. In zakaj? Da ne bi zopet kričale številke, koliko Slovencev so oblasti v prid nemškemu nacionizmu zatajile. Dober-nig je v »Tagespošti« že pred tedni na-povedal, da koroški Slovenci izumirajo — zato se je bilo treba polastiti knjig političnega društva, da bi ta dokaz ne izgubil ničesar na svoji veljavi! Dežel-ni predsednik, kojega zaprisežena dolž-nost je, da v imenu Njegovega Veličanstva cesarja varuje manjšino, je tu po-stal orodje v rokah strankarskega nemškega nacionizma, deželni pred-sednik je sam kljub opominom in pro-testom poslanca Grafenauerja posegel v ljudsko štetje kot izvršilni organ nemškonacionalnega strankarskega vodstva!

In to še ni zadosti. Nemci pišejo danes, da je razpust društva iluzoričen, ker dr. Brejc še vedno sprejema prilož-be zoper ljudsko štetje, kar da dokazu-jejo pisma, naslovljena nanj kot na odvetnika. (Lepi uradniki morajo biti na koroških poštah!) Treba je to delo-vanje popolnoma onemogočiti! Torej konfiscirati pisma in dr. Brejca zapreti ali kaj? Če človek to premišljuje, mora nehoti priti na misel, da bi nemškim nacionalcem ne bilo niti neljubo, ako bi se začelo koroške Slovence kar klati kakor Armence. Toľko pa že še zaupa-mo deželnemu predsedniku baronu Heinu, da saj tega ne bo dovolil. . . . »Tagblatt« je celo ogorčen, ker »Slove-nec« odkrito agitira, naj se zveza z dr. Brejcem vzdrži! Torej »Slovenec« naj se za Koroško pošni debit vzame ali pa kar enostavno v Podrožici že na kolo-dvoru ves konfiscira.

Razmere na Koroškem so danes take, da si v Ljubljani človek še pisma na kako politično osebo več ne upa od-molci: šel je naravnost proti stanova-nju Marijane. Vrata so bila zaklenje-na. Blizu zraven pa je sedela na svo-jem pragu Salamanka in opazovala ve-selični hrup; zadovoljno se je režala kakor stra coprnica na Kleku, ki se ve-seli nad razposajenostjo mlajših tova-rišic. Moški se je takoj drugam obrnil, ko jo je zagledal, in se je hitro skril med ljudstvo okrog gugalnice.

Ravno ta čas je prišlo s ceste ne-kaj novega, zabava, kakršnih si ljud-stvo za pust vsako leto izmisli. Prišla sta dva hrusta, oblečena za težaka in vprežena h količu kakor v jarem; pri-bližala sta se počasi, z velikimi koraki, vpognjena in vsa zasopljena, kakor da omagujeta pod težo male ribice, ki je bila z debelimi vrvmi privezana h ko-liču. Resno kakor pri procesiji sta šla okoli po dvorišču, in med smehom in vrisčem ljudstva sta odšla, da še dru-gje pokažeta svojo iznajdbo.

Gnječa, ki je šla za njima, je one-mu našemljencu ravno prav prišla, da se je mogel neopaženo približati k Ma-rijaninim vratom in pogledati skozi ključavnico. Dasi je bila deklica notri, je tako naglo vendar ni mogel opaziti in se je hitro umaknil, ko je videl, da sedi Salamanka še zmeraj na starem mestu, kakor da je postavljena name-sto psa, da čuva zaklenjena vrata.

dati na Celovec! Imamo že tozadevne izkušnje.

Pa vse to nas ni vstanu niti za pol-pedi premakniti. Danes je komaj Slo-vak ali ogrski Nemec in Rumunec toli-ko zaveden, kakor je koroški katoliško narodni Slovenec. Imamo ondi navdu-šeno mladino, šolarčke in odrasčene fante, dekleta, politično izobražene može, trdno ukoreninjeno zavest soli-darnosti z vsemi slovenskimi deželami, živahno zvezo s centralo, živo zima-nje za vsa za Slovence vitalna vpraša-nja. Sanguis martyrum semen christia-norum! to velja tukaj po svojem du-hovnem pomenu v popolnem obsegu. Če je c. kr. vlada na Koroškem nepo-sredno orodje nemškega nacionaliza-ma, je posredno orodje v rokah tistega, ki vodi do zmage slovensko krščansko koroško ljudstvo. Tega mož, ki jo pred-stavlja, ne vé, a naša zgodovina mu bo za to še hvaležna. Cimbolj seka njegova roka rane koroškemu Slovenstvu, tem-bolj se razplamenjujejo vsa slovenska srca za svoje brate! In to bo za nas le dobro, o tem ne dvomimo niti za en trenotek. Če tržaška solzavka meni, da piše nemškovladna roka smrti za Ko-rošce, ker ni skupnosti glede političnih in kulturnih ciljev med Slovenci, se kruto moti. Tista roka nam smrt piše, daje pa življenje in to prav zato, ker je slovensko ljudstvo zdobilo liberalizem, ki je moril vse ideale v našem ljudstvu, **ga nič manj tlačil kakor ga tlačí Nemec** in zadrže-val vsako solidarnost med slovenskimi majhnimi ljudmi, katere je mogel uničevati le nezdružene! Danes je edinstvo med nami in bo kmalu še večja, ne le edinstvo med nami, ampak tudi s katoliškimi Hrvati.

V vsem tem pa je trdno jamstvo za-konečno zmagi naših koroških ro-jakov.

Zamotan notranji položaj.

Nemški frajzin se kuja proti Bie-nerthovi vladi št. III. Nemško svobo-domiselno časopisje, na čelu mu »Neue Freie Presse« sika jeze, ker se boji, ka-kor nekdo križa, grofa Thuna, ki ka-kor zdaj stoji, postane češki namest-nik. Hujska proti njemu nemški fraj-zin kakor tudi Čehe. Nemce spominja, da je povzročil jezikovne odredbe, Čehe pa, da je povzročil svojčas izjemno sta-nje v Pragi. To, kar piska »Neue Freie Presse«, seveda zvesto ponavljajo dru-gi nemški frajzinski listi in voditelji nemških svobodomiselnih strank. Boje

LISTEK.

P. L. Coloma:
Juan Miseria.
Povest. — Iz Španskega prevel E. T.
(Dalje.)

Drugi dan je bila pustna nedelja. Po Grahovem se je že od zore razlegalo pustno vrvenje in veselje. Otroci so za-čeli praznovanje s tem, da so iz vseh kotov privlekli na beli dan starih cunj, kar jim jih je prišlo pod roke. Ta je del nase najbolj raztrgano žensko krilo, drugi vso luknjičasto ruto; bolj pre-možni so imeli iz cunj skrpane obleke pustnih norcev, kdor pa nič ni imel, je pa vsaj hlače narobe oblekel in srajco čez nje potegnil. Vsak je del čez ramo se metlo ali kako palico, potem pa so začeli letati po ulicah, vsi iz sebe od veselja in zadovoljnosti ter v enomer klicali tiste besede: »Dober dan, če veš kdo sem!«

Proti večeru so napravili Grahovec na dvorišču veselico. Postavili so gu-galnico in se zbrali okrog nje; to je na Španskem skoraj poglavitna pustna zabava med revnejšim ljudstvom. Eden je igral na kitaro, drugi so pa plesali in rajali in se vrtili na gugalnici, zra-

ven pa peli vsakovrstne vesele in šalji-ve pesmi.

Neštetokrat so motili godbo in pet-je tudi našemljenci; privreščal je tak razcapanec, prijel najbližjega za rame, kakor da ga hoče objeti, pa mu je pri-ložil gorko zaušnico z onim pozdra-vom: »Dober dan, če veš kdo sem«, po-tem pa jo je odkuril ves zadovoljen, ka-kor da je naredil kdove kakšno šalo, ne pa nekaj surovega. Malo pozneje se je pridrvila cela drhal iz kake sosednje hiše; prišli so navadno vsi prebivalci, čudno našemljeni in pred njimi je šla hišna z mogočnimi ključi v rokah; po navadi je bila napravljena kakor prav grda starka, z lasuljo iz prediva, v kuč-mi in kožuhi; krilo je imela posebej za to priliko prirejeno iz posteljne odeje, ki ni bila ravno lahka; pod njo pa si je navezala blazino, ki ji je pri plesu sme-šno odskakovala.

Med veselím vrisčem, ki ga je pov-zročila med Grahovci ena izmed teh družb, se je vtihotal na dvorišče tuj mož, visoke postave; preoblečen je bil za žensko. Imel je krilo iz pisanega perkala in črno ruto, ki je bila že vsa obeljena; njegova krinka je bila iz kar-tona in silno grda; bil je obraz grde starke z zelenimi naočniki. Prerinil se je kar najmanj očitno skozi gnječo, pri čemer si je moral pomagati tudi s ko-

molci: šel je naravnost proti stanova-nju Marijane. Vrata so bila zaklenje-na. Blizu zraven pa je sedela na svo-jem pragu Salamanka in opazovala ve-selični hrup; zadovoljno se je režala kakor stra coprnica na Kleku, ki se ve-seli nad razposajenostjo mlajših tova-rišic. Moški se je takoj drugam obrnil, ko jo je zagledal, in se je hitro skril med ljudstvo okrog gugalnice.

Ravno ta čas je prišlo s ceste ne-kaj novega, zabava, kakršnih si ljud-stvo za pust vsako leto izmisli. Prišla sta dva hrusta, oblečena za težaka in vprežena h količu kakor v jarem; pri-bližala sta se počasi, z velikimi koraki, vpognjena in vsa zasopljena, kakor da omagujeta pod težo male ribice, ki je bila z debelimi vrvmi privezana h ko-liču. Resno kakor pri procesiji sta šla okoli po dvorišču, in med smehom in vrisčem ljudstva sta odšla, da še dru-gje pokažeta svojo iznajdbo.

Gnječa, ki je šla za njima, je one-mu našemljencu ravno prav prišla, da se je mogel neopaženo približati k Ma-rijaninim vratom in pogledati skozi ključavnico. Dasi je bila deklica notri, je tako naglo vendar ni mogel opaziti in se je hitro umaknil, ko je videl, da sedi Salamanka še zmeraj na starem mestu, kakor da je postavljena name-sto psa, da čuva zaklenjena vrata.

Naenkrat se razlegne tam od vho-da prav peklenški vrisč. Pridrle so cele trume otrok pred stricem Figovcem, brez katerega ni nobene pustne veseli-ce na Španskem. To je že prav stara navada, nekateri učenjaki trdijo, da je še iz rimskih časov. Stric Figovec je bil krepke postave, oblečen v stare prepro-ge in druge cunje, na obraz si je pa nataknil neznansko grdo krinko iz zajčje kože. S sabo je imel košaro fig; v eni roki je držal trst, s katerega je visela na niti figa, v drugi roki pa je imel manjšo palico in je tolkel z njo po trstu, da je figa po zraku odskakovala. Otroci so vreščali na vso moč in lovili figo z usti in vsi vprek vpili:

Dajte jo figo, dajte —
a ne — s palcem!
Dajte jo s kazalcem!

Ljudje so sprejeli figovca z veli-kim veseljem; stari in mladi so bili v tem veselju vsi enaki in so začeli ska-kati okoli strica in loviti figo, ki je od-skakovala na niti.

Zastonj je čakal oni tujec, da bi Salamanka zapustila svoj prostor in se pridružila veseljakom; gotovo se je ba-la za svojo zdravniško veljavo in čast; samo razposajeno se je smejala in tles-kala z rokama, kadar so kaka srečna usta figo zagrabila. Nazadnje se je pa

se namreč, da sledi Bienertu št. III vlada grof Thun št. II.

Z ozirom na Chiarijevo posvetovanje z Bienertom piše najbrže v »Deutschnationale Korrespondenz« Chiari sam, da se še ne zna, če sklenejo nemške svobodnomiselne stranke podpirati sedanjo vlado. Sicer se Bienertu zaupajo, ker se boje, da se obrne za svobodnomiselne Nemce na slabše, če pade Bienert, ker se ne ve, kdo da mu sledi in ker se boje, da ne bi bili poistnjeni svobodnomiselni Nemci na stran, če se ustanovi večina, v kateri bi bili krščanski socialci, Poljaki in Čehi.

Neki nemško radikalni poslanec pa izjavlja, da so nemški radikali za opozicijo, ker pritiskajo nanje njih volivci. Značilno je, ker žalujejo nemški radikali za Bilinskijem, češ, da je njegova žena Nemka in da Bilinski visoko spoštuje Nemce. Jeze se, ker je postal Glabinski železniški in Čeh minister javnih del. Drugi pa sodijo, da bodo nemški radikali le glasovali za državne potrebe, a si pridržali glede na taktiko proste roke. »N. Wr. Tagblatt« poroča, da je Bienert Chiariju izjavil, da zahteva zaupnico in jasno izjavo nemških svobodnomiselnih strank in da bi ne bil zadovoljen, če si pridržijo za politiko proste roke. Ostro je napadal Bienertovo vlado tudi poslanec Günther na nekem shodu in izjavil, da svobodnomiselni Nemci niso več zadovoljni z Bienertom. Steinwender pa objavlja glede na položaj članek, v katerem pravi, da to ni tako hudo, ker je postal minister Čeh, pač mu pa niso všeč galiski kanali. Priporoča pa stvarnost in počakati, kaj da stori nova uradna vlada.

Glabinski je izjavil, da so ga presenetili nemški napadi nanj, ker ni nikdar Nemcev sovražil in jih visoko ceni in jim ni nikdar nasprotoval. Gospodariti hoče objektivno.

Včeraj popoldne je zaslišal cesar grofa Thuna. Splošno se sodi, da bo imenovan grof Thun za češkega namestnika v sredo ali v četrtek s cesarjevim lastnoročnim pismom. Poroča se, da je cesar sam zahteval od Thuna poročilo o pravnih pogajanjih med Nemci in Čehi in da je sam poveril Thunu nalogo, naj izvede spravo med Nemci in Čehi.

Delavski poučni tečaj

se bo vršil v Ljubljani v dneh od 5. do 12. marca 1911.

Spored:

I. Nedelja, dne 5. marca 1911: Ob 10. uri dopoldne s h o d, ki ga sklicuje Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani. Popoldne ob 6. uri: Igra, ki jo uprizaro Katoliško izobraževalno društvo iz Most.

II. Od ponedeljka, 6. marca do sobote, 11. marca 1911:

A. Predavanja.

1. Dr. Aleš Ušeničnik: Apologetika.
2. Dr. J. Krek: Delavstvo in politika.
3. Evgen Jarc: Delavstvo in izobrazba.
4. Dr. Evgen Lampe: Osnovni temelji delavskega združevanja.
5. Dr. J. Krek: Velika industrija in delavstvo.

6. Dr. Lovro Pogačnik: Občinski red in občinski volivni red za deželo.

7. Dr. Ferdinand Tomažič: Bolniško in nezgodno zavarovanje.

8. Jože Gostinčar: Reformni načrt socialnega zavarovanja za starost in onemoglost.

9. Ivan Traven: Delavske gospodarske organizacije.

10. Dr. Franc Derganc: Socialna medicina.

11. Luka Smolnikar: Delavec v društvu.

12. Karel Dermastia: Praktično poslovanje v delavskih organizacijah.

B. Ogledi

za delavstvo zanimivih naprav (Katoliška tiskarna, delavske hiše, bolnišnica, delavsko konsumno društvo, tobačna tovarna, Marijanišče i. dr.)

C. Razgovori.

Javni razgovori in praktični nastopi vsak večer.

III. Nedelja, dne 12. marca, ob 10. uri dopoldne: Velik delavski shod.

Tečaj se vrši v novem Ljudskem domu v Ljubljani.

Udeležiti se ga sme vsak krščansko-socialen delavec ali vsaka krščansko-socialna delavka. Ker pa bo število udeležnikov omejeno, imajo prednost člani Jugoslovanske Strokovne Zveze.

Vsa pojasnila daje odbor Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani. Zato naj se delavci, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, pismeno zglašijo pri tem odboru, ob svojem dohodu pa naj se osebno zglašijo v odborovi pisarni v hiši Zadržne zveze na Dunajski cesti šte. 32.

Dnevne novice.

+ **Kočevje in slovenski liberalci.** V liberalnem časopisju se izliva sedaj gnojica na nas radi Kočevja, v tistem liberalnem časopisju, čegar duševni voditelji so pognali Slovence v Kočevju v gospodarski polom, čegar glavni patron, dr. Tavčar, se je pri lex Jarc postavil na stališče, da je Kočevje zaprto nemško ozemlje. Ti ljudje bi se morali poskriti! Upitje, da smo mi »pomagali ubijati Slovenstvo na Kočevskem«, se ob ropotanju liberalnega eksekucijskega bobna na Kočevskem posebno slabo poda. Jako neokusna je tudi liberalna proslava Sokolov, kajti teh tičev se nemški nacionalizem kočevski ni nič bal, ker so to jako nerodni tiči s polomljenimi perotmi, ustrašil se je šele slovenskega katoliškega izobraževalnega društva, ker pozna našo železno voljo. Mimogrede povedano, nam je g. Kopitar izjavil, da je laž, da bi ga bila pri znanem napadu Kočevjarjev branila dva Sokola. Pisariti sedaj, da je to katoliško izobraževalno društvo ubito, je mogoče le »Narodus«, ki je s tem podal dokaz, da razmer prav nič ne pozna.

»Narod« bi bil prvi najbolj vesel, če bi katoliško izobraževalno društvo res izginilo, ker ni liberalcem nič manj na poti kakor Nemcem! Pri liberalcih je vse vedno odvisno od ene osebe, pri nas od stvari in načelnega stališča. Zato liberalcem ne gre v glavo, da je bila tudi pri gibanju za pravice kočevskim Slovincem oseba Kopitarjeva le postranska stvar. O tem se z liberalci ne bomo kregali, tudi jim ne bomo na ljubo Nemcem kazali svojih kart. Le to naj nam verjamejo, da več kot rjovenje ribniških Sokoličev zaleže in bo več zalegla resno in odločno izražena volja Slovence Ljudske Stranke, ki se kaže v izjavi njenega izvrševalnega odbora. Še bolj nesramno kot »Narod« pa je glasilo mladincov, ki pravi, da je pri Kočevju »klerikalcem glavna stvar kupčija«, da »klerikalcem je vse postranska stvar, kadar vidijo glavno: denar in profit.« Tej modrosti se pa krave smejejo in zato bi bilo preneumno nanjo reagirati. Samo eno opazko: Baš sedanjí čas je najneugodnejši, da bi liberalci kaj pisali o denarju in profitu!

+ **Bogato volilo.** Družbi sv. Cirila in Metoda je zapustila včeraj v Šiški umrla gospa Marija Vilhar rojena Skvarča 120.000 K. Zanimivo je, da se izvestni list pri tem volilu jako neumestno ni mogel vzdržati napadov na nas in to list, ki je nedavno proslavljal kot »v z o r z n a č a j a« nekega moža, ki je v tukajšnji bolnici ob smrtni postelji odklonil duhovnika. Mislimo, da bi se gospa Vilharjeva, ki je umrla lepo previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v »grobno obrnla«, ko bi vedela, da jo tak list proslavlja. Gospo Vilharjevo je vodil, ko je volila 120.000 K v slovenske namene gotovo plemenitejši namen, kot pa vodi ljudi okoli izvestnih listov. Pokoj njeni duši! Naši »Slovenski Straži« pa ob tem želimo, da se ji vzbudi mnogo plemenitih src, ki naj v volilih zanjo žive trajno življenje v delu za obmejne brate.

+ **Plojeva Sloga umira.** Ravnokar razpošilja dr. Hrašovec petičnim pravkom starega kalibra pisma, v katerih naznanja, da je Plojeva Sloga blizu pogina, da jo je Ploj podpiral leta in leta s tisočaki, da pa nadalje ne more več Plojev budget zdržati takega bremena. Zato je treba, da se Ploj razbremeni in da pošljejo vsi narodnjaki, katerim je še kaj za slogo, »izdatne prispevke«. Dr. Hrašovec, dr. Jurteli in dr. Resni in drugim, ki tičijo za tem pismom, povemo, da se bliža konec Plojeve slave. To so pokazale deželozborske volitve. Na drugi strani si pa tudi nismo mislili, da je senatni prezident Ploj tako stisnjen. Tisto skromno Slogo bi pri svojih dohodkih že lahko vzdrževali sebi v čast, nam pa v zabavo, posebno, ker si je tudi on omislil svojega feld-patra, ki bi nas še dalje zabaval. A vse kaže, da bomo imeli precej sedminko. Komaj smo »Narodni Dnevnik« pokopali, že se pripravlja tudi Sloga na večni počitek.

+ **Kmečka zveza sodnega okraja Radeče** je poslala deželnemu odborniku dr. Lampetu sledečo resolucijo: Člani Kmečke zveze za radeški okraj se popolnoma strinjajo s prizadevanjem deželnega odbora glede deželnih električnih naprav. Naj se izrabijo vse vodne sile kar je največ mogoče! Zborovalci tudi popolnoma odobravajo ustanovitve deželne banke! — Radeče, dne 12. prosinca 1911. Ravnikar, načelnik, Simončič, odbornik.

+ **Nad tem se zgražajte!** Nemci se prav boje, da ne bi pri sedanjem ljudskem štetju našli na Dunaju preveč Čehov in kakor znano, prizadeva ta okolnost tudi dunajskim kršč. social-

cem več skrbi kakor je za krščansko misleče ljudi potreba. »Reichspost« pa objavlja da so statistiki na podlagi prve bilance dosedanjega števnege akta dognale, da prebivalstvo na Dunaju ne bo znašalo toliko, kolikor se je na podlagi dosedanjega ključa približno proračunilo, namreč 2.130.320, ampak menj to pa zato, ker **število porodov strahovito pada** in teh izgub ne more pokriti okolnost, da vsled izboljšanih higijenskih razmer število smrtnih slučajev pada. Od leta 1900 do 1908 je padlo na Dunaju število porodov živorojenih od 52.364 na 47.839. Percentualno padanje je: leta 1897 je odpadlo na 1000 prebivavcev 32,97 odstotkov porodov, 1898: 32,79 odstotkov, 1899: 32,08, 1900: 31,66, 1901: 30,98, 1902: 30,43, 1903: 28,28, 1904: 28,67, 1905: 27,23, 1906: 26,35, 1907: 25,25, 1908: 23,67, za 1909 in 1910 pa je proračunanih 20 odstotkov približno. Od 33 odstotkov na 20 odstotkov, to je sila veliko; nevzdržno navzdol! In če primerjamo to z letom 1870., dobimo še strahotnejše številke, takrat namreč je na tisoč prebivavcev odpadlo 40 porodov, zdaj le še polovica. Leta 1900 se je na Dunaju 53.000 otrok rodilo živih, danes le 44.000, čeprav se je vtelesil mestu Florisdorf, ki šteje 52.116 prebivalcev. — To daje misliti in če upoštevamo, kaj sociologi in pedagogi n. pr. na Francoskem za poglavitni vzrok temu padanju navajajo, potem vemo, pri čemu da smo tudi na Dunaju. Zato bi menili, da bi Nemci imeli vzrok se čim večjega števila Čehov na Dunaju le veseliti, ker imajo ti čisto gotovo največ naraščaja, dočim »das Volk der guten Zucht und Sitte« propada. Gospodje, tukaj je nekaj, nad čemer se lahko po pravici zgražate!

+ **Amanuensls** dunajske vseučiliške knjižnice je postal dr. Ivan August Zibert.

+ **Začasni glavni učitelj** na goriškem učiteljskiu je postal suplent goriške državne gimnazije Rudolf Lavrenčič.

+ **Soc. zavarovalni pododsek državnega zbora** je imel 12. t. m. dopoldne sejo, v kateri se je razpravljalo vprašanje o razdelitvi zavarovanja za starost in onemoglost na industrijo, obrt in trgovino na eni strani, na drugi pa samostojno zavarovanje na deželi. Industriji in tudi soc. demokrati se branijo skupnega zavarovanja. Danes se posvetovanja nadaljujejo.

+ **Na državni železnici** so bili povišani 1. t. m. v VII. čin. razred Jurij Kurschel, naslovni inšpektor in načelnik vzdrževalnega urada Ljubljana; v VIII. čin razred: Fran Unger, oficijal Ljubljana; v IX. čin. razred: adjunkt in postajenačelnik Peter Šlegel, Vižmarje, Karel Daneš, stavbni adjunkt, Ljubljana, Fr. Jebračin, adjunkt in postajenačelnik, Podnart - Kropa; v X. činovni razred: Anton Veber, Lor. Svetina in Jožef Božič, asistenti, Jesenice, Fridrik Stephan, asistent, Bled. Asistenti so postali sledeči aspiranti: Jožef Peternek, Jesenice, Anton Hohn, Ljubljana, Jakob Koželj, Lesce, Karel Komp, Kranj. Premeščen je iz Kranja v Trst, prosta luka, asistent Adolf Kagnuš.

— **Hujskanja v Idriji** menda ne bo še konec. Politični društvi liberalna Enakopravnost in socialnodemokratski Naprej sklicujeta za nedeljo dne 15. t.

oni moški le naveličal čakanja, zgrabi enega izmed paglavcev, ga potegne k sebi in mu reče:

»Daj no, bova Salamanko malo potegnili!«

»Kje pa je?«

»Tam-le!«

Fant se ozre v oni kraj, oči mu zažare od veselja in škodoželjnosti; pomoli roko, na kateri je bila videti vsakovrstna nesnaga in na kratko odgovori:

»Velja!«

Skrivnostni tujec vzame iz žepa nekaj drobiža in ga da fantu ter mu še naroči:

»Na! Pa ji reci, naj hitro, hitro teče k Jakobu Lapaju, ki je hudo bolan ...«

Fant pokima, skoči malo v stran, se zaleti in se postavi v dveh skokih pred Salamanko; s čudovito spretnostjo se naredi, kakor da je ves spehan in prestrašen in ji reče:

»Gospa Salamanka! tecite hitro, hitro k Jakobu Lapaju, ki je že v zadnjih izdihih ...«

In ne da bi čakal odgovora, se urno izmuzne in pomeša v gnječo, ki je obdajala figovca.

Salamanka se ni prav nič začudila; ravno to jutro je bila pri Lapaju, ki je bil res bolan. Hitro si ogre ruto in stopi kot vestna zdravnica nemudoma na pot. Brez dvoma je bil ta izmed vseh njenih naročnikov najboljši.

Pri hišnih vratih je stala gruča domačih. Seveda so si spet nekaj pust-

nega izmislili; je pač v tem času taka navada, da nagajivci skušajo potrpežljivost mirnih ljudi, ki se v svoji jezi ne morejo z ničemer drugim tolažiti, kakor da se o pustu vse sme. Namazali so novce po eni strani z nesnago in ga položili na cesto zraven tlaka, tako, kakor da se je komu izgubil. Nepredvidni tujec, ki ga je zagledal, se je seveda sklonil, da ga pobere, in si je roko grdo onesnažil, razposajenci pa so dali z glasnim krohotom duška svojem veselju.

Salamanka je šla kakor vihra in se ni zmenila za nikogar; po par korakih pa se je srečala s staro sosedo Vincenco, katera jo je čisto po nedolžnem ustavila ravno zraven novca.

»Ženska, kam pa tako letiš, kakor krogla iz kanona?« ji reče Vincenta.

»K Jakobu Lapaju, ki je že v zadnjih izdihih.«

»Bog pomagaj, kaj pa mu je?«

»Nič, prav nič! Samo neki ljudje imajo sedmero možgan, pa so vsa skupaj puhla. Pomisli, predvčeranjim se mu je grlo vnelo, pa ti gre klicat zdravnika! Kakor da ni tukaj nekoga. Zdravnik mu da mazilo iz volčje češnje, in kaj ti stori ta živina? Misli! je, da ga mora snesti, in ker je bilo le preveč neokusno, ga je vzel na kruho.

»Jezus, kakšna nerodnost!«

»Ravno tako je bilo, kakor sem rekla, pa nič drugače. Pol funta kruha, pomisli! In ko je vse skupaj pogoltnil, kakopak, ga je pa začelo viti po črevih, da je bil že na pol mrtve, ko sem

prišla tja. Hvala Bogu, pregnetla sem mu trebuh, da je vse iz sebe izmetal, in ravno ko ...

»Botra, lejte no, denar!«

(Dalje.)

Leonova družba.

Večer, ki nam ga je včeraj dne 12. t. m. preskrbela naša Leonova Družba, je bil poln užitka za vsakega, ki ga zanimajo moderna literarna stremjenja. Predaval je g. Izidor Cankar o Moderni francoski literaturi, ki jo je z veliko večestostjo, ki kaže temeljito strokovno literarnokritičsko in umetniškogodovinsko izobrazbo, razkrajal v njene sestavine. Predavatelj, učenec lovanjske univerze, je razvijal v najglavnejših potezah sledeče misli:

Moderno francosko literaturo označuje predvsem takozvani simbolizem. Glede na obliko polaga največjo važnost na muzikaliteto ritma, na blagovžvočnost besede same, na neposredno vzbujanje tej evfonetiki odgovarjajočih čustev. Tej strani simbolistične šole je predavatelj po vsej pravici posvetil največjo pozornost, ker razodeva bistven element njenega pojmovanja umetnosti. Predavatelj je navedel v tem oziru, pa tudi sicer, veliko primer, največ iz Verlainea, Maeterlincka, Huysmansa. Zlasti na slednjem je opozoril tudi na preverznost simboliistične umetnostne teorije, na njen psevdomicizem, zanemarjanje vsebinske-

ga momenta nad formalnim, razbolelost čutnega življenja, sicer pa je bolj povdarjal dobre in trajnovne ne sestavine te pesniške struje, lepo o njenih simbolov, tajinstvene zveze, ki jih odkriva med človekom in naravo, med posameznimi čuti in čustvi, visoko razvit instinkt, da začuti tudi najrahljši mik in temu primeren gibljaj v duši, bogatstvo njenih oblik in epithetov.

Slika, ki jo je Izidor Cankar o francoski moderni podal, je bila tako zanimiva, da je po zaslugi zel zelo veliko odobravanje tembolj, ker je bilo predavanje jako skrbno seslavljeno in samo na sebi umetnina. Pri debati se je povdarjalo, kako letos vsak predavatelj v Leonovi družbi trpi vsied pomankanja časa in zato tudi I. Cankarju ni bilo mogoče bolj izdelati tega, kar bi bil sam najrajši; to, kar je na simbolizmu zmotno. V to svrhu bi bila najmenj dva večera potrebna. Pri tej priliki naj omenimo, da smo zopet živo začutili potrebo stalne znanstvene šole, oziroma akademičnih kurzov v Ljubljani, ki bi sistematično in nekoliko po šolsko vzgajali naše izobraženstvo; sicer so to, kar podajamo, le drobci. Omenjamo pa tudi to, da bi predavanja, ki jih naša »Leonina« prireja, zaslužila nekoliko več obiska. G. I. Cankar pa je sivočki pokazal, da se je med nas zopet uvrstila mlada moč, ki se smemo z njo ponasati. Prihodnjico predava, kakor čujemo, g. dr. Mal.

F. T.

m. javen shod v pivarni »Pri črnem orlu«. Da bi lovili delavce, oznanjajo na lepakih, da se bo razpravljalo o rudarskih zadevah. A postavili so točko na drugo mesto. Na prvem stoji predmet »klerikalno nasilje proti idrijski občini in posameznim naprednim občanom«. Zabavljali bodo nad deželnim odborom in morda še kaki oblastmi. Na lepakih kličejo Idričanom: »Gre za Vašo kožo. Pomnite pregovor: Danes meni, jutri tebi.« Kaj se je zgodilo, ne vemo, ker prikrivajo. Toliko pa lahko rečemo, da gre za kožo gotovim osebam, ki so krive današnjih razmer. Skriti se hočejo zopet za hrbet delavcev, ki naj bi sklepali resolucije v prid ljudem, ki so občini in posameznikom prizadeli občutno škodo. Na shodu naj povedo, kdo ni poslal pravočasno pritožbe na upravičeno oblast, kakor tudi, kdo je zapeljeval ljudi, da najboljše storé, če odredbe oblasti ne samo prezirajo, ampak jim naravnost nasprotujejo. Povedo naj, kakšna poročila prihajajo iz občinskega urada višji oblastem. Nekomu se menda gre za to, da mora porušiti novo stavbo. Kdor bi pa čital poročila županstva, bi sodil, da ni sploh še skoro nič narejenega. Kje je že tisti čas, ko je deželni odbor stavbo prepovedal! Saj ni bilo tedaj še skoro nič narejenega. Ko so dohajale deželnemu odboru pritožbe, da se stavba vključ prepovedi nadaljuje, je županstvo redno odgovarjalo, da delo stoji in ni res, da bi se stavba dalje gradila. Deželni odbor je ukazal županstvu, naj naloži dotičnemu posestniku kazen. Enkrat je županstvo sporočilo, da mu je res naložilo denarno kazen, drugič se je pa uprlo, da bi ga kaznovalo, češ, da je nedolžen, ker ni res, da bi stavbo dalje gradil. Danes je stavba dovršena. Kako se vjemajo poročila županstva z resnico? Dotični prizadeti posestnik je bil zapeljan. Z imenom, oziroma imeni tistih na dan torej, ki so ga zavedli, da svet izve, komu bi moralo iti za kožo!

— **Št. Vid nad Vipavo.** Mlekarska zadruga je imela v letu 1910 sledeči promet v blagu. Prejele mleko 214.934 litrov, od tega se je prodalo v Trst 178.138 litrov, doma prodalo 2698 litrov, posnelo 31.910 litrov, surovega masla se je izdelalo 1201-50 kg, od tega je odbitka 2 odstotka od vsega prejetega mleka. Iz tega je razvidno, da mlekarna lepo napreduje. In ker je ta zadruga velike koristi za vse vipavske živinorejce, naj bode vsak živinorejec tudi njen član.

— **Zimski šport v Bohinju.** Z nekako negotovostjo se je zlo na letošnje zimsko sezono v Bohinju. Pretečeno nedeljo pa se je izvršila nad vse pričakovanje dobra otvoritev. Izkazalo se je, da so pomisleki gotovih nasprotnikov Bohinja popolnoma neosnovani. Dočim je bilo drugod, kakor n. pr. v Ljubljani ta dan zelo južno vreme, je bil v Bohinju najkрасnejši zimski dan in popoldne ob treh se je čitalo v senci —3. Sportni vlak in brzovlak sta pripeljala iz Trsta in Gorice mnogo odličnega občinstva. Na sankališču ter poleg njega je vladalo najživahnejše življenje in najzibornejša zabava. Izurjeni sankarji, med katerimi je bilo zlasti mnogo častnikov iz Primorja, se niso izkazali le za navdušene prijatelje tega športa, temveč so s svojimi bravurami marsikaterega novince navdušili za ta šport. Poleg teh pa so smučarji, tako začetniki kakor izvežbani s svojo žilavostjo in s svojo drznostjo vzbujali deloma občudovanje, pri zaprekah pa včasih tudi precej smeha. Vse se je vračalo v najboljšem razpoloženju domov. Med nedeljo in gosti se je opazilo poleg drugih tudi podravnatelja državnih železnic v Trstu vladnega svetnika Aurednika z nekaterimi višjimi uradniki razmateljstva v Trstu, ki se je jako pohvalno izrazil o prireditvi sankališča. Podpredsednika državn. zbora državno poslanca Josipa Pogačnika itd. — To nedeljo bo v Bohinjski Bistrici še veliko več življenja, ker je že došlo mnogo vprašanj in naročil in bo tudi v hotelu »Triglav« tako v soboto zvečer kakor v nedeljo čez dan svirala godba. Zato se smejo Bohinjci nadejati, da jih ta dan ne posetijo samo gostje iz Primorja, temveč tudi iz Ljubljane in gorenjskih mest.

— **Predavanje o povzdigi mlekarsstva** v novomeški okolici bo v nedeljo 15. t. m. v Prečni ob 3. uri popoldne. Predaval bo ravnatelj Rohman iz Grma. Vabimo živinorejce k obilni udeležbi.

— **Umrl je** v sredo, 12. t. m. gospod Karol Müller star., posestnik in trgovec v Črnomlju. Pogreb bode v soboto, 14. t. m., ob 3. uri popoldne.

— **Vič-Glince.** Minuli ponedeljek je v našem »Domu« predavala o predmetu »Delavka in gospodinjstvo« tukajšnja gđna. učiteljica J. Zemljanova. — V minulem letu je bilo tu rojenih 220,

mrličev je bilo 92, porok 48. Nazadovani smo samo glede mrličev.

— **Umrla je** v Novi vasi pri Rakeku ga. Terezija Lavrič, bivša c. kr. poštarica in posestnica. Rajnica je bila blaga duša, naj počiva v miru.

— **Iz Adlešič.** Kmetijski tečaj, katere je priredil deželni odbor 6., 7. in 8. t. m. v tukajšnjem šolskem poslopiju, so bili prav dobro obiskovani; posebno še na praznik sv. Treh kraljev in v nedeljo, ko imajo ljudje bolj čas, je bilo vsakikrat čez sto poslušalcev. Ko je bilo predavanje o praščereji, je bilo poleg moških tudi obilo žen in deklet navzočih. Ljudje so poslušali z velikim zanimanjem ta za naše kraje res primerna predavanja in žele sploh, da naj bi jih deželni odbor še večkrat priredil, toda ne samo po eno uro o različnih predmetih, marveč najmanj po dve uri, vsaj se v eni sami uri pač ne da veliko povedati in odgovoriti na različna vprašanja, katera stavijo poslušalci. — Lani meseca januarja sem poročal v »Slovenec«, da se je klatil v naših hostah, zlasti v »Bukovlju«, že dalje časa divji prasce ali mrjasec, katerega so nekateri tudi videli. Letos se je zopet prikazal. Njegov sled so opazili v snegu nekateri že meseca decembra, minuli teden pa so ga sledili celo v vasi Bedenju in to na praznik sv. Treh kraljev. V noči od četrta na petek je šel kar čez vas in je prenočil, kakor so opazili, v hosti »Lésina« blizu hiš. št. 9 na Bednju. Od tu pa jo je mahnil proti Gribljam. K nam je prišel najbrž zopet iz »Bukovlja«, in sicer čez Pribince. Morda se je že kje drugje v Beli Krajini oglasil.

— **Umrla je** v Stari Loki gospa Marija Bergant, trgovčeva soproga. Pokojnica je bila blaga krščanska žena, ki se je v svoji oporoki spomnila tudi koroških slovenskih otrok in Slovenske Straže. Naj v miru počiva!

— **Šolske vesti.** V Litiji se zgradi novo šolsko poslopje. Dela se bodo odlašala dražbenim potom. Tozadevne ponudbe je poslali do 30. januarja t. l. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Litiji, kjer so na vpogled tudi načrti, preračuni itd.

— **Razpisane učiteljske službe.** V šolskem okraju ljubljanska okolica v stalno nameščenje do 1. februarja t. l.: nadučiteljsko mesto na trirazrednici v Horjulju; učno mesto na petrazrednici v Borovnici; dve novo sistem. učni mesti na šestrazrednici na Vrhniki; učno mesto na šestrazrednici v D. M. Polju; učno in voditeljsko mesto na enorazrednici z zač. II. razredom v Škocijanu pri Turjaku.

— **Svojega očeta umoril zavrtno.** Iz Trsta se poroča, da je v noči od 10. na 11. t. m. zavrtno umoril 60letnega posestnika Blaža Preloga njegov sin Jurij, in sicer v spanju. Morilec, ki je trikrat ustrelil na očeta, je pobegnil ter ga desleže še niso zasledili. Pri sodnozdravniški preiskavi se je dognalo, da je Preloga zadela ena krogla v glavo, druga v srce, tretja pa v trebuh. Smrt je morala nastopiti pri umorjencu takoj. Prelog je svojega sina, ki je otrok neke babice, v poznejših letih legitiimiral ter ga vzgojil pri sebi. Vzrok umoru je bila brzkone Prelogova oporoka, ker je Prelog v oporoki vse premoženje določil svojim vnukom, svojemu sinu radi njegove zapravljenosti pa ničesar.

— **Argentinsko meso** se na Dunaju ne prodaja več tako zelo, kakor se je vprvič. Meso je za dunajski okus preveč mastno.

— **Za galerijo moderne umetnosti v Dalmaciji** se je te dni pri cesarskem namestniku v Zadru zavzel kipar Meštrovič. Namestnik je obljubil svojo pomoč.

— **Umrl je** v Zadru kanonik Nikola Krpetič. Bil je dalj časa tudi generalni vikar.

— **Marquis de Pienne umrl.** V Vrbovcu na Hrvaškem je umrl v 86. letu starosti Eugene marquis de Pienne, rojen Francoz in najvplivnejši zaupnik cesarja Napoleona III. Po padcu slednjega si je na Hrvaškem kupil posestvo in ostal ondó do svoje smrti. Zelo je ljubil Strossmayerja in leta 1902 je podaril galeriji v Zagrebu več dragocenih slik. Njegov edini sin Eugene, ki je bil poročen s hčerjo maršala Mac Mahona, je umrl pred osmimi leti.

— **Vrela voda** se je zlila pri ognjišču na deklico Metodo Rijavec v Dornbergu; poparila se je tako, da je kmalu umrla.

— **Nova hrvaška banka v Istri.** 15. t. mes. prične delovati v Pulju hrvaška »Kreditno in eskomptno društvo, registrovana zadruga z neomejeno zavezom«.

— **Italijani — cigani.** V Rojanu pri Trstu so vse cigane popisali za Italijane. Ta je pa dobra.

— **Nova bolezen** ali saj do zdaj v teh krajih nepoznana se širi v Jamljah

v tržiškem okraju na Goriškem. Ljudje otekajo v glavi pod ušesi proti vratu in licom.

— **Umrl je** danes zjutraj g. France Kocijančič, posestnik in kamnosek na Črmovcu, predsednik krajnega šolskega sveta v Mošnjah. Pogreb bo v nedeljo. Zapustil je osem nepreskrbljenih otrok. Počivaj v miru!

— **Odlikovanje.** Načelnik veteranskega društva za Goriško, g. Anton Jakobi je dobil od jeruzalemskega patriarha v imenu papeža vitežki križec reda Sv. Groba.

— **Na Sveti Gori** bo 15. t. m. velika slavnost povodom slovesnega blagoslovljenja kipov sv. Frančiška Serafinskega in sv. Antona Pad.

— **Ogenj** je popolnoma uničil hišo Ivana Podpečana v St. Petru pri Gorici.

— **Ljudsko štetje in Mažari.** Kakor pri nas Nemci in Italijani, tako delajo pri ljudskem štetju Mažari v Slavoniji in na Ogrskem. Železniška uprava je izdala na uradništvo in vse uslužbence strog nalog, da povsodi vpišejo mažarski občevelni jezik zase in svoje družine, čeprav v premočjih slučajih vsaj žena in otroci ne razumejo nobene besede mažarsko. Slovence in druge narodnosti so pripravili po raznih koledarjih in časopisih, ki jih vlada izdaje v svrhu mažarizacije. Obečali so jim po svojih agentih — navadno učiteljih — razne lepe stvari, če se vpišejo za Mažare, v nasprotnem slučaju pa grozili. Lepo izgleda to štetje!

— **Neimenovanega naročnika iz Cerkna,** ki je dne 9. t. m. na domači pošti potom položnice poslal 24 kron, a ni dostavil svojega imena, prosi upravo našega lista, naj nemudoma naznani svoje ime ter pove, za kaj pošilja navedeno vsoto.

Štajerske novice.

— **Za župana v Trbovljah** je bil izvoljen nadučitelj Gustav Vodušek že tretjič. Liberalci so volili za svetovalce same »vzor narodnjake«, kakor: Friedrich pl. Burger, August Heinrich, Richard Diemayer, Jos. Goropevšek, Fr. Dežman, Anton Počivavšek in Karel Majovrh. Živela kompanija liberalcev in nemčurjev!

— **Združeni tečaj** pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju se je lepo razvil. Udeležba je bila lepa za naše Dravsko polje. Tečaj je vodil g. nadrevizor Vlado Pušenjak. Predavali so gg. Franc Holz, tajnik štaj. kmetijske družbe iz Gradca, A. Patzak, podravnatelj centralne zadruge za vnovčevanje živine na Dunaju in nadrevizor Vlado Pušenjak. Predavanj se je udeleževalo od 40 do 80 najodličnejših kmetov z Dravskega polja. Nabiralo se je tudi pridno za Slovensko Stražo. Predavanja so se vršila v Zadrznem domu. St. Lovrenc je glede združništva, politične in nepolitične organizacije najbolj razvit kraj na Dravskem polju. Narodno delo vodi deželni poslanec in župnik č. gospod Ozmeč.

— **Štiegerjeva kompanija v Slov. Bistrici** se prav skrbno pripravlja za volitve v okrajni zastop, ki so razpisane. Vprašanje je, če bodo še tudi v bodoče gospodovali v tej velevažni korporaciji slovenjebistriški volksratovci. V sredo dne 11. t. m. so že začeli lov na kmete-posestnike. Pri Neunoldu so opazili dva odlična veleposestnika z bistriške okolice. Takoj so se spustili na lov za njima. A uspeh je bil slab. Niti obljubljena mastna južina in buteljke vina s Šmitsberga niso vleklo. Kmetje hočejo nastopiti samostojno, ne rabijo več meščanskih privezkov.

— **Leitersberg pri Mariboru.** Mariborski Vsenemci so kovali dolga leta načrti, pregnati sedanjo slovensko šolo v Krčovinii—Leitersberg iz njenega dosedanjega prostora ter tam nastaniti nemško šolo. Slovenci so se temu naklepu odločno uprli in so — zmagali. Slovenska šola ostane na svojem mestu, pač pa morajo staviti Nemci za svojo šolo novo poslopje. Zastonj so bile torej želje vsenemcev ugonobiti slovensko šolo v neposredni bližini Maribora.

— **Prediranje Nemcev.** V Peklu pri Poljčanah bode ustanovil šulferajn novo nemško šolo. Za to šolo se največ trudi znani hujskač in kremlar Bauman v Peklu. Prvotna dela za to šolsko stavbo, ki se bo stavila s pomočjo Roseggerjevega fonda, so se že začela.

— **Nemci med seboj.** Na Pragerskem, ki je znano po svojem nemško-nacionalnem uradništvu in predrznosti kolodvorskega restavraterja, so se Nemci radi podružnice Südmarke in šulferajna hudo med seboj sprli. Kolodvorsko železniško uradništvo je tvorilo nekako opozicijo proti starima podružničnima odboroma. Vse prireditve obeh podružnic so bile tako slabo obiskane, da je bil odbor obeh podružnic

primoran odstopiti. Tovarnar Steinklauber je kot načelnik, dasi nerad, moral odložiti svoja častna mesta. Sedaj upajo priti na krmilo pragerskega nemštva železniški uradniki, ki pa gotovo tudi ne bodo dobro vozili, ker bodo stalno pragersko nemštvo v opoziciji.

— **Nemški šulferajn** bode staval v Marenbergu prihodnjo spomlad novo poslopje za otroški vrtec, ker so stari prostori premajhni. Da se omogoči stavba, je prišel sam dr. Baum v družbi z društvenim stavbenikom Payerjem v Marenberg na posvet glede stavbe.

— **Spor med nemškimi katoličani.** Odbor nemške konservativne kmečke zveze za Štajersko je izključil poslanca Pantza in urednika Neunteufela, ker sta načelniku društva poslancu Hagenhoferju jako krepke očitala. Hagenhofer Pantza in Neunteufela toži, a sta obtožnica nastopila obširen dokaz resnice.

— **Električno razsvetljavo** so dobili v Ljutomeru.

— **Alkohol** je premagal Marijo Hanzelj v Slovenjem Gradcu tako, da je zapala in zmrznila.

— **Odlikovan** je župan Kuharič na Spodnjem Štajerskem s srebrnim križcem s krono.

— **Nabila** je svojega moža Franca Verdeva v Velenju, ki je več dni skupaj popival, njegova žena tako, da je bil ves krvav in jo je sodišče obsodilo na štirinajst dni ječe.

— **V konkurzu** je urar Karol Pentecker v Ptuj.

— **Pod vlak** se je vrgel pri Gradcu vpokojeni sodnijski višji oficijal Ignacij Dostal. Vlak ga je skoro popolnoma raztrgal.

— **Ubilo** je drevo nekega J. Lasiča, ki je sekal v okolici Ljutomera.

— **Grozna nesreča.** Iz Gradca se poroča: Ko je železniški čuvaj včeraj zjutraj šel ob tiru Južne železnice, našel je grozno razmesarjeno truplo nekega okoli 50 let starega moža. Karih 30 korakov od trupla je našel raztrgane ude in glavo. Identite ponesrečenega moža, ki ga je brzkone povozil brzovlak, še niso dognali.

PORTUGALSKA.

Vse količkej vznemirljive vesti, ki prihajajo s Portugalske, se takoj demantirajo iz Lizbone. Ker se ta demantiranja redno ponavljajo, jih je pač treba sprejeti z vso rezervjo. Kakor se poroča iz Lizbone, se poštna služba v Portugalski zopet vrši, kakor tudi ves mednarodni promet na suhem in po morju. Stavkarsko gibanje se baje ne razširja ter stavkajo doslej samo še železničarji. Izgredov ni. Iz Londona se poroča, da je vojno sodišče v Lizboni obsodilo 35 Portugalcev na izgon iz države, ker so podpirali monarhična stremjenja.

VELEVLASTI MED SEBOJ.

Vse angleško časopisje izraža veliko nezadovoljnost, ker se Rusija sama pogaja z Nemčijo zaradi perzijskega vprašanja, namesto v družbi z Angleško in Francosko. Ne more se utajiti dejstvo, da je Rusija odstopila od vojaške zveze z Francosko in Angleško, s čemur je ubila tripelaliano. »Times« povdarja, da mora priti med Angleško in Nemčijo do sporazuma, kakor hitro se bo gradila zadnja proga bagdadske železnice.

Slovenski vestnik.

— **Poljski ministri.** Poljaki so dobili dva nova aktivna ministra in dva prejšnja ministra sta šla v pokoj. Od začetka konstitucije v Avstriji so imeli Poljaki sledeče ministre: Agenor grof Goluchowski je bil minister notranjih zadev od 21. avgusta 1859 do 20. oktobra 1860 in potem državni minister od 20. oktobra 1860 do 15. decembra 1860. Alfred grof Potocki je bil minister poljedelstva v ministristvu Karla Auerperga in Edvarda Taaffeja od 30. decembra 1867 do 15. januarja 1870. Julian Dunajewski je bil finančni minister pod Taaffejem od 26. junija 1880 do 4. julija 1891. Stanislav Madeyski je bil naučni minister pod Alfredom Windischgrätzom od 11. novembra 1893 do 19. junija 1895. Kazimir grof Badeni je bil minister notranjih zadev od 29. septembra 1895 do 28. novembra 1897. Leon Bilinski je bil finančni minister od 29. septembra 1895 do 28. novembra 1897. Vitold Korytowski je bil finančni minister od 3. junija 1906 do 14. novembra 1908. Leon Bilinski je bil drugi finančni minister od 13. svečana 1909 do 10. januarja 1911. Stanislav Głabinski je železniški minister od 10. januarja 1911. Večja je lista poljskih deželnih ministrov. Prvega poljskega deželnega ministra je naredil Karl grof Hohenwarth ter je poklical na to mesto Kazimira Grocholskega dne 11. apr.

1871, ki je ostal minister še po padcu Hohenwartha do 26. novembra 1871. Na stalno se je pričela vrsta poljskih deželnih ministrov s Florijanom Ziemiakowskim, ki je postal minister pod grofom Auerspergom in njegovimi nasledniki Stremayerom in Taaffejem od 21. aprila 1873 do 11. oktobra 1888. Odstopil je vsled prepira z drugim poljskim ministrom Dunajewskim radi davka na žganje. Filip Zaleski, oče sedanega poljskega deželnega ministra, je služboval od 11. oktobra 1888 do 11. novembra 1893. Apolinarij Jaworski je služboval od 11. novembra 1893 do 29. septembra 1895. Ko je bil Kazimir Badeni ministrijski predsednik, ni maral imenovati poljskega deželnega ministra, češ, da imajo Poljaki dovolj, ako imajo v svojih rokah ministrijsko predsedništvo, ministristvo notranjih zadev in ministristvo financ. Na zahtevo Poljskega kola, ki je protestiralo proti temu, da bi se pretrgala vrsta poljskih deželnih ministrov, je prevzel finančni minister Bilinski vodstvo poslov bivšega ministra Apolinarija Jaworskega. Edvard Rittner je bil poljski deželni minister od januarja 1896 do 28. novembra 1897. Herman Löbl je bil minister od 16. decembra 1897 do 5. marca 1898. Adam Jędrzejowicz je bil minister od 5. marca 1898 do 2. oktobra 1899. Kazimir Chłondowski od 2. oktobra 1899 do 18. januarja 1900. Leonart Piętak je bil minister od 18. januarja 1900 do 3. junija 1906. Wojciech gróf Dzieduszycki od 3. junija 1906 do 22. novembra 1907. David Abrahamowicz od 13. julija 1909. Vladislav Duleba do 10. januarja 1911, od tega dne pa Vaclav Zaleski. Ministrijska predsednika sta bila dva Poljaka, namreč Alfred gróf Potocki od 11. aprila 1870 do 5. svečana 1871. Kazimir gróf Badeni od 29. oktobra 1895 do 28. novembra 1897. Agnór gróf Goluchowski, sin gori navedenega ministra, je bil minister zunanjih zadev od 1895 do 1906. Sedaj živi v pokoji šest poljskih ministrov: Jędrzejowicz, Chłondowski, Abrahamowicz, Korytowski, Bilinski in Duleba. Jędrzejowicz in Abrahamowicz sta se čisto umaknila iz političnega življenja. Oba sta člana gosposke zbornice in deželna poslanca. Gróf Chłondowski je dvorski ceremonijar in se čuti v tej službi baže boljše kakor pa poprej na ministrijskem sedežu. Korytowski bi še silno rad igral politično vlogo, Bilinski tudi želi še nastopiti, a je preveč zavozil, Duleba bo pa brez dvoma še nastopal.

Ruski jezik v švedski. Švedska vlada je odredila, da se v srednjih šolah na Švedskem uvede ruski jezik kot obvezen učni predmet. Z uvedenjem ruskega jezika je švedska vlada najprej začela v Stockholmu. Poznanje ruskega jezika je bilo že do sedaj na Švedskem precejšnje.

Graški svobodnjaki na delu.

Občin. svet v Gradcu, ki obstoji izključno iz nemških svobodomislcev in socialnih demokratov ter je postal že znamenit vsled konfuznega mestnega gospodarstva, dobiva zadnje čase tudi kulturnobojne nagibe, kar seveda nikogar ne preseneti. Država je sklenila zidati v Gradcu poslopje za novo realko; ena že obstoji. Pri stavbnih komisijski obravnavi pa so odkrili liberalni občinski svetniki, da se namerava pri teledavnici napraviti mal prizidek, v katerem naj se bi napravila kapelica, kjer bi učenci opravljali svojo nedeljsko službo božjo. V tem je videl liberalni mestni svet namen, državni zavod napraviti za konfesionalnega, ter je proti temu protestiral v svoji seji. Na dnevnem redu pa je bil v graški občinski seji tudi referat, glasom katerega so nekatere graške župnije zahtevale 2000 K za različne naprave v cerkvi in župniščih. Po neki ministerialni odločbi so namreč politične občine dolžne skrbeti za poravnavo omenjenih zneskov, dokler niso župnije konstituirane, vsled česar so se ti tudi zahtevali. Vzdignil pa se je novoizvoljeni občinski svetnik, advokat in apostat dr. pl. Sternbach ter je navajal neko razsodbo upravnega sodišča, po kateri bi občina ne smela plačati teh stroškov. Župnije naj bi se kar enostavno na podlagi ljudskega štetja prisilno konstituirale ter izvršilo pri katoliških eksekucije, ako nočejo plačati župnih potrebščin. Pri tem je tudi podlo sumničil, da se ne da določiti vsakoletni prirastek premoženja katoliških institucij, ki ga katoliška cerkev ne prizna. Oglašil pa se je tudi županov namestnik

Mag. Magg, hud svobodomislec, ki je označil za nezaslišano dejstvo, da se katolikom daruje vsako leto 10.000 K, ki jih morajo plačati tudi judje in protestanti. Graški katoliki pa tvorijo 96 odstotkov prebivalstva. Zato imajo pač pravico pri 14 milijonskem proračunu zahtevati eno tisočinko za katoliške namene. Ako to ne ugaja priseljenim Judom in hujskačem, naj se pač vrnejo tja, kamor spadajo. Ako pa se občinski svet v Gradcu podvrže nekaterim apostatom ter označi katolike za meščane druge vrste, potem bodo morali pač katoliki sprejeti vsiljeni boj. Liberalci seveda upajo, da bodo z antiklerikalnim vpitjem odvrnili pozornost občinstva od brezupnega mestnega finančnega položaja. V tem se pa nactijo, ker taka sredstva ne vlečejo. Vsem pa tiči nauk za nemške katolike v Gradcu, da so velikega gada si vzgojili na prsih, ko so pospeševali z molkom nemški šovinistični nacionalizem.

Ljubljanske novice.

Ij Pouk v streljanju po ljubljanskih srednjih šolah se prične v Ljubljani 4. februarja. Vodi ga bo stotnik brambovskega polka št. 27 Matija Imbacher. Na 1. državni gimnaziji bo vodil pouk stotnik Fran Dobnik 27. brambovskega polka s šestimi instruktorji podčastniki navedenega polka, na 11. državni gimnaziji ga bo vodil stotnik 27. brambovskega polka Fran Globočnik s tremi instruktorji, na nemški državni gimnaziji in na višji državni realki nadporočnik 27. pešpolka baron H. pl. Lazarini s sedmimi instruktorji, na učiteljski nadporočnik 17. pešpolka H. Maurer z dvema instruktorjema. Poučavalo se bo streljanje vsako soboto izveniši praznikov od 2. do 4. ure popoldne.

Ij Ne pozabimo ptičice! Mraz in sneg sta letošnjo zimo dolgo prizanašala in našim pticam se je dokaj dobro godilo. Po vrteh, gozdu in poljih so lahko »sedele ob loncih mesa« in se mstile z raznimi žuželkami, ki bi sicer na spomlad grdo uničevale drevje in razne sadeže. Toda sedaj pa je zima s kruto roko posegla vmes; sneg je pokril zemljo in drevje in mraz je, da kar poka. Uboge ptičice, sedaj jim gre za kožo! Navezane so skoro popolnoma na drobtinice, ki padajo z ljudskih miz in z jasi domačih živali. Zgodovine so reve celo z drugimi odpadki, ki jih s premrzlimi krempljci izkopavajo po cestah... Komu bi se ti najljubkejši božji tvorci ne smilili, ki se zde, da so ustvarjeni le za solnce, pa jih vidimo izdane najhujšemu mrazu brez vsake pomoči! Pokažimo v dejanju to svoje usmiljenje in trosimo jim zrna, drobtinice, sadnih olupkov in pešk ter tu in tam malo peska v razna zatišja, kjer si moremo mirno in na suhem okrepčati lačne želodčke. Prav radi prihajajo na okna, kjer jih potem lahko opazuješ na vsezgoda jzutraj, kako brskajo med ostanki prejšnjega dne in čakajo novega kosila. Za skrjančke pa je potrebno ob kakem zidu, ali po cesti, kjer jih pač zapaziš, ker hodijo posamezni pari vedno na isto mesto; v krmilne hišice ali na okno pa ne pridejo z lepa. Kdor že nima idealnega smisla za ptice, pa naj ima vsaj praktičnega in potresa pticam pozimi z ozirom na njih neprecenljivo korist, ki jo nudijo z uničevanjem mrčesov. Vadimo zlasti mladino v ljubezni in skrbi za ptice!

Ij Provincijski odbor za Kranjsko državnega društva orožniških vpokojencev v Ljubljani je imel v nedeljo 8. januarja 1911 v restavraciji »Novi svet« ustanovni občni zbor, ki se ga je udeležilo 35 tovarišev. V odbor so bili enoglasno voljeni sledeči gg. stražmojstri: Zenko Ivan za predsednika, Kocjančič Mihael za podpredsednika, Lapajne Karol za tajnika in Pirman Karol za blagajnika. Za revizorje: Payer Mihael ml. in Kos Fran, vsi stanujoči v Ljubljani. Gg. tovariši, ki še niso člani, se vabijo k pristopu. Članarina znaša 1 K, sirotinski zaklad 1 K, vrhutega vpisnina za prvo leto 1 K. Vse pošiljave nasloviti je na odbor.

Ij Samoum nadporočnika. Včeraj popoldne so našli ustreljenega nadporočnika 27. pešpolka Sichrowsky. Imel je razmerje z neko nemško igralko in lahkomisljeno zapravljal denar. Govore, da mu je primanjkovalo 600 K in da so mu prijatelji obljubili, da mu do večera preskrbe denar, mladi mož pa je prej poseg po revolverju. Nadporočnik Karol Sichrowsky, ki je bil tudi bataljonski adjutant 27. pešpolka, je

bil rojen 21. aprila 1881. v Sombotfaloi na Ogrskem ter je pristojen v Nymburk na Češkem. Njegovo truplo so iz kazilne, kjer je stanoval, prepeljali v garnizijsko mrtvašnico.

Ij Klub slovenskih amater-fotograf v Ljubljani opozarja na današnji ustanovni občni zbor, ki se vrši ob osmi uri zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba) na Marije Terezije cesti, ter prosi vse, ki se zanimajo za društvo, da se običnega zbora zanesljivo udeležijo. — Pripravljalni odbor.

Ij »Glavna« posojilnica. Od likvidacijskega odbora te posojilnice smo naprošeni objaviti, da se likvidacijski odbor prizadeva doseči plačilo upnikov potom mirne likvidacije, da so uradne ure odslej samo od 10. do 12. dopoldne in da je imenovani odbor znižal obresti od hranilnih vlog od 15. t. m. dalje na 4 odstotke. — Nadalje smo naprošeni konstatirati, da tudi »Kmečka posojilnica« v Ljubljani nima nikakršnega stika z »Glavno« posojilnico.

Ij Japonska tragedinja v Ljubljani. Tekom meseca januarja priredi japonska tragedinja Hanako s svojim ensemblom v »Unionovi« dvorani enkratno gostovanje. Upričorite se drami »Otake« in »V čajnici«.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Jančič, posestnik, 45 let. — Ivan Prestopnik, delavčev sin, 6 mesecev. — Iv. Lapajne, posestnik, 36 let. — Anton Škerlj, posestnikov sin 3 dni. — Marija Gaberšek, delavka, 61 let.

NEGUENA NASILSTVA PRI LJUDSKEM ŠTETJU V TRSTU.

Tržaška »Edinost« piše: Mi smo navedli že na stotine slučajev ter dokazali, da način, kako se vrši v Trstu ljudsko štetje, sploh ni ljudsko štetje. Italijanski fanatični hišni gospodarji in administratorji svojim najemnikom sploh ne izročajo naznanilnic, temveč jih kar brez družega vpišejo za Italijane, ne da bi jih sploh vprašali za podatke, ali pa vplivajo z grožnjami na ljudi, da se vpišejo za Italijane.

Kljubu temu se zdi, da je gospodom na anagrafičnem uradu naslalo še vse preveč Slovanov. Zato so začeli kar po vrsti klicati Slovence na razne sekcije in direktno na anagrafični urad, kjer vplivajo na ljudi z grožnjami, da bodo kaznovani, ako ne navedejo italijansko kot običevalni jezik. One pa, ki se ne dajo prestrašiti, pregovarjajo, da navedejo poleg slovenščine še italijansko kot običevalni jezik. Seveda pride potem slovenščina brisana. Tako se postopa na anagrafičnem uradu v imenu državne avtoritete!

Uboga Avstrija, v čegave roke si prišla!

Telefonska in brzojavna poročila.

ZAHVALA SV. OČETA AVSTRIJSKEMU EPISKOPATU.

Rim, 13. januarja. Na udanostno brzojavko, ki jo je sv. očetu z Dunaja poslala konferenca avstrijskih škofov, je sv. oče odgovoril s posebno zahvalo, v kateri pravi, da je tembolj razveselila ga brzojavka avstrijskih škofov, ki zagotavlja pokorščino in udanost njegovim odredbam proti modernizmu, ker mu mnogo žalosti povzročajo dogodki v Italiji in inozemstvu. Sv. oče izroča škofom blagoslov vernikom.

LAŠKE PRIPRAVE.

Rim, 13. januarja. Svet admiralov je sklenil predlagati, da se, ko bodo zdaj naročeni 4 dreadnoughti gotovi, zgrade še štirje, ki bi bili do leta 1917. gotovi in bi stali 80 milijonov vsak.

NEMŠKI KATOLIŠKI SHOD.

Berolin, 13. januarja. Nemški katoliški shod za leto 1911 se bo vršil od 6. do 10. avgusta v Mogunciji.

GOVOR FRANCOSKEGA MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE.

Pariz, 13. januarja. V seji poslanske zbornice je minister za zunanje zadeve Pichon poudarjal v daljšem eks-pozeju sledeče: Maroška akcija je bila za Francijo srečna in je z maghzenom, Špansko in Nemčijo sklenila sporazum, ki je začetek pozitivne faze francoske maroške politike. Z Italijo vežejo Francijo posebno intimna čustva. Toda tudi z drugimi državami, s katerimi nima Francija alijance ali intimnih odnosov, izhaja dobro. Interesi Avstrije niso nasprotni francoskim, zato ni poudarjal, da bi bila Francoska nasprotnica Avstrije, vsekakor ji pa razmerje in obveznosti njenih zvez nalagajo gotove dolžnosti. Aneksija Bosne in Hercego-

vine je naravna posledica okupacije in jo je Rusija, ki je začetkoma protestirala, v posebni konvenciji z Avstrijo priznala, čemur so pridile tudi druge velesile. Alianca z Rusijo je slej ko prej trdna in živa. Kar je nemški kancler govoril o pogodbi med Rusijo in Nemčijo, sklenjeni nedavno v Potsdamu, je resnično; Nemčija in Rusija sta se pogodili, da ne ena ne druga ne bosta sklenili ali pa se podali v kako zvezo, ki bi imela agresiven namen zoper eno ali drugo teh držav. To pa daje svetovnemu miru še večjo garancijo za bodočnost, vsled česar se Francija nima povoda vznemirjati. Minister je poudarjal tudi, da je ententa z Anglijo prav tako prisrčna, kakor je bila in naglašal, da Francija ni izolirana, kakor so kričali te dni francoski listi, ko so slišali o potsdamski konvenciji. Sicer pa je dejal minister, da bi Francija slej ko prej skrbela za mogočo mornarico in armado. — Angleški in francoski listi nadaljujejo v kampaniji zoper Rusijo, poudarjajoč, da je Rusija odstopila od vojaške konvencije (!) z Anglijo in Francijo in na ljubo Nemčiji razbila entento z Anglijo in Francijo.

»ZADOVOLJNOST« V SVOBODOMISLNI DRŽAVI.

Madrid, 13. januarja. Iz Badajosa poroča guverner, da so v Elvi vojaki in delavci hrupno demonstrirali po ulicah za zboljanje plače.

Oporto, 13. januarja. Tukajšnji občinski svet je sklenil demisijsirati, da pokaže svojo nezadovoljnost z voditjem sedanje vlade. Tudi general v Oportu je iz istega vzroka demisijsiral.

Lizbona, 13. januarja. Stavka železničarjev se nadaljuje. Povsod je mir. Upravni svet hote dovoliti 900.000 frankov za zboljanje plač železničarjem, a železničarji bodo to odklonili.

PEARY NI BIL NA SEVERNEM TEČAJU.

New York, 13. januarja. Komisija, ki je preiskala Pearyjeve dokumente, izjavlja, da Peary ni bil na severnem tečaju. Peary je bil od severnega tečaja odaljen 16 km.

VELIKANSKE SLEPARIJE NA RUSKEM.

Fc erburg, 13. januarja. Iz Irkutska se poroča: Neposredno po končani rusko-japonski vojski se je sestavila v Irkutsku pod predsedstvom kneza Gorčakova komisija, ki je imela nalogo, da je kontrolirala na transbaikalski železnici pošiljave vojaške intendance. Ta komisija je odkrila velikanska poverjenja v približni višini 30 milijonov rubljev. Poleg železniške uprave so bili pri teh sleparstvih prizadeti tudi drugi resorti. Takrat se je Gorčakova komisija razpustila na predlog generalnega guvernerja Selivanova, ker bi odkritje teh skandalov le pospešilo revolucionarno gibanje med masami. Kompromitirane osebe so odpustili iz službe ali pa preselili. Pri zadnji senatorski reviziji pa je ta slučaj zopet prišel na površje in pričakovati je velikanskega senzacionalnega procesa.

SAMOUOMOR MILIJONARJA.

Blankenburg, 13. januarja. Trgovec Sidney Josech iz Cincinnatija, ki je večkratni milijonar ter je bival že dalje časa v nekem tukajšnjem sanatoriju, je skočil brzkone v hipni zmedenosti raz nekega skalovja na Regensteinu v globčino. Našli so mrtvega s polomljenimi udi.

SRBSKI KRALJ V RIMU.

Obisk srbskega kralja Petra v Rimu se je vnovič preložil, kakor se iz Rima poroča.

Razne stvari.

Nadvojvoda Rainer je praznoval včeraj 84letnico svojega rojstva.

Samoum nesrečne ženske. V Celovcu je 28. novembra pr. l. dala piti delavka Lucija Umnik svojemu otroku luga ter ga tudi sama spila v samomornem namenu zaradi nesrečne ljubezni. Med tem ko so otroka rešili smrti, je mati 8. t. m. umrla v velikih mukah v bolnici.

Naročil krsto in izvršil samoum. Iz Berolina se poroča, da je v Hettstedtu nek 63 let star rudar pustil izdelati pri mizarju zase krsto ter se nato ustrelil v mrtvašnici, ker je bil obsojen zaradi razžaljenja časti v trimesečno ječo.

Lloydov parnik zadel v italijansko bojno ladjo. Ko je parnik avstrijskega Lloyda »Leopolis« vozil iz beneškega

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača
exportna tvrdka ur zlatnine
in srebrnine

Tovarniška znamka: „IKO“

lastna tovarna ur v Švici

pristanišča, se je hotel ogniti neki gon-
doli ter je zadel skupaj z italijansko
bojno ladjo »Tripoli«, ki se je neznatno
poškodovala. Skoda se je prijateljskim
potom poravnala. Lloydov parnik »Le-
opolis« je ostal nepoškodovan.

Železniška nesreča. Na kolodvoru
v Inomostu sta se zadeli skupaj dve lo-
komotivi, ki ste obe skočili iz tira ter
ste močno poškodovani. Strojevodja
Aigner je težko ranjen.

Stavka krojačev na Dunaju. Poga-
janja med dunajskimi konfeksionarji
in stavkujočimi krojači niso uspela.
Krojači se pripravljajo za nadaljno 6-
tedensko stavko, ako se pogajanja vno-
vič prekinejo.

Eksplodizija na avstrijski bojni ladji.
Pri pregledovanju desetcentimeterskih
kroglinih prižigavcev na bojni ladji
»Radetzky« v Pulju je en prižigavec
eksploziral ter ubil nekega mornarja.
Kaj je vzrok eksploziji, še ni dognano,
menda pa je lastna neprevidnost ubi-
tega mornarja.

**Nemški cesar in prestolonaslednik
komponista.** Iz Berolina poročajo, da
dementira generalna intendantica kra-
ljevih gledališč vest, da pripravljata
nemški cesar in prestolonaslednik sku-
paj novo opereto.

Gostilničarka ustrelila gosta. V
Marzljji je ustrelila v noči 11. t. mes.
gostilničarka Duilermoz nekega pija-
nega gosta, ki ni hotel plačati dolga ter
ji je grozil z nožem. Gostilničarka se je
sama javila policiji.

Po desetih letih aretovan morilec.
Iz Hanovra se poroča, da je bil 11. t. m.
v Haste pri Wunstorfu aretovan želez-
niški delavec Fischer, ki je priznal, da
je umoril ritmojstra Krosigka 22. janu-
arja leta 1901 v Gumbinu. Ako je ta
izjava aretovanega Fischerja resnična,
se bo preiskalo, ker se misli o njem, da
je umobolen.

Vaše prehlajenje

in trdovraten kašelj naj se zdravi
brez odlašanja s Scott-ovo emul-
zijo. Že po dvakratnem zavžitju
se opazi olajšanje, celo ako pre-
hlajenje ali kašelj prevladuje že
dolgo časa. Vzrok temu je izborna
čistota in učinkovanje sestavin in
poreben način Scott-ovega pri-
pravljanja 3109

SCOTT-OVA EMULZIJA

je mnogo bolj učinkujoča kot na-
vadno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobl se v vseh lekarnah.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306,2 m, sred. zračni tlak 738,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebu	Predvidna v 24 urah v mm
12	9 zveč.	728,5	-4,0	sl. jvzh.	oblačno	
13	7 zjut.	729,4	-9,8	brezvetr.	megla	0,0
	2 pop.	730,7	-5,0	sl. jvzh.	del. obl.	
Srednja večerajšnja temp. -5,1° norm. -2,6°.						

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta, 13. januarja.	
Pšenica za april 1911	11:13
Pšenica za maj 1911	—
Pšenica za oktober 1911	10 65
Rž za april 1911	7-97
Rž za oktober 1911	—
Oves za april 1911	8 62
Koruza za maj 1911	5 64

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepiča
živece, zboljša kri in je re-
konvalescentom in malo-
krvnim zelo priporočeno od
zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, g. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Kurzi efektov in menjic.

dne 12. januarja 1911.	
Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	9315
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	9315
Skupna 4-2% papirna renta, fe- bruar—avgust	9705
Skupna 4-2% srebrna renta, april —oktober	9705
Avstrijska zlata renta	11655
Avstrijska krona renta 4%	93
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	83
Ogrska zlata renta 4%	11150
Ogrska krona renta 4%	9180
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8130
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1890
Kreditne delnice	67575
London vista	24035
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11745
20 mark	2349
20 frankov	1903 1/2
Italijanski bankovci	9475
Rublji	253 1/2

Zahvala.

144

Za vse v tako obilni meri izka-
zano sočutje povodom prerane smrti
naše iskreno ljubljene

Marije Trdine roj. Golob

kekor tudi za časteče spremstvo na
zadnjem njenem potu, izrekamo tem
potom vsem najtoplejšo zahvalo.

Škofjaloča, 12. januarja 1911.

Rudolf Golob.

Vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem naznanjamo bridkim
srcem pretužno vest, da je Vsemo-
gočni poklical v lepše življenje pre-
dobra in preblagega soproga, oz.
očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Franceta Kocjančiča

posestnika in kamnoseškega mojstra
na Črnlvcu pri Brezjah

previdenega s sv. zakramenti za umi-
rajoče, v četrtek dne 12. januarja
ob 12. uri ponoči v najlepši dobi
44 let.

Pogreb dragega rajnega bo v
nedeljo dne 15. januarja t. l. ob pol
10. uri dopoldne na pokopališče na
Ere jah.

Predragega pokojnika priporo-
čamo v molitev in blag spomin.

Črnlvec pri Brezjah 13. jan. 1911.

Marija Kocjančič roj. Šusteršič so-
proga, **Franciška, Katica, Marija,**
Lenica, Filip, Tinka, Malka in
Franciek otroci, **Ana omož. Krall,**
Marija omož. Bernard, Jerica omož.
Bulovec, sestre. Ivan in Alojzij Koc-
jančič, brata. 141

Sprejmeta se takoj

dva pekovska vajenca

pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na Franc
Senica, Lesce, Gorenjsko. 146

Društvo zdravnikov na Kranjskem
vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 28. januarja 1911 ob
6. uri zvečer v hotelu »Union«.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo odbora.
2. Poročilo o dr. Löschner-Maderjevi ustanovi.
3. Volitev predsednika in odbora, ter dveh revizorjev računskih zaključkov društva in dr. Löschner-Maderjeve ustanove.
4. Določitev časopisov, ki naj se naroče za prihodnje leto.
5. Določitev društvenih prispevkov za prihodnje leto.
6. Samostalni predlogi članov, katere je pa treba 8 dni pred zborom naznaniti odboru.

Dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški
t. č. predsednik.

143

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem prežalostno vest, da je naš nad vse ljubljeni, dobri in ne-
pozabni soprog, oče, oziroma stari oče, gospod

Karol Müller

posestnik in trgovec v Črnomlju

danes, dne 12. t. m. po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti mirno
v Gospodu zaspal.

Pogreb našega nepozabnega rajnika se vrši v soboto, dne 14. t. m.
ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče v Vojni vasi.
Sv. maša zadušnica se boče brala v domači župni cerkvi sv. Petra.
Dragega rajnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Črnomelj, dne 12. januarja 1911.

Globoko žalujoči ostali.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Hiša

enonadstropna, s šestimi sobami v Rožni dolini
št. 217 pri Ljubljani se proda. Leži nasproti
pekarije. 108

Učenca za kovaško obrt

išče kovaški mojster **Janez Mojšker,**
Štepanja vas št. 68. Več se izve osebno
pri njem. 134

Gospodična

zmožna slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi ter strojepisja išče pri-
merne službe v kaki pisarni ali trgovini.
Prijazne ponudbe na upravnishvo »Slovenca«
pod naslovom »Cvetana«. 131

Za slabokrvne in prebolele!!!

Pijte pravi pristni **Marsala**, stekl. 7/10 K 150
Priporoča se tudi **Malaga**, stekl. 7/10 K 250
Najfinejše vino **Wermouth** prodaja na de-
belo po jako nizki ceni 3930 12-1

FRAN GASCIO, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1 (za škofijo.)

**Veletgovina specerijskega blaga in
deželni pridelkov**

ANTON KOLENC

CELJE Graška cesta 22.
(v lastnih hišah).

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pri-
delke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah,
osebno suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsa-
kovrstno žito, konoplje itd. ter sadije sveže in suho.
Predvilo v vsaki množini se kupi kakor tudi
solnate vreče.

Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za
nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželni
pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo
po najnižjih dnevnih cenah.

Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne
sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in so-
lidno postrežbo za vedno svežim blagom po naj-
nižjih cenah. Nadalje premog na cele vozove debel
po 2-10, droben po 1-40 K 100 kg na dom postavljen
v Celju, drugam po dogovoru.

Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje za tekoče leto podpore iz

dr. Löschner-Maderjeve ustanove.

Pravico do teh podpor imajo vdove in sirote zdravnikov,
ki so bili člani društva. Z uradnimi dokazili opremljene prošnje je vložiti
do 1. februarja t. l. pri društvenem odboru.

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik

pekarija in slaščičarna
Ljubljana, Stari trg šte. 21.
Podružnice:
Kolodvorska ulica št. 6
Mestni trg št. 6.

Pozor!

Selčanje! AMERIKANCI! Poljanci!

Najbolj varno je denar naložen v
posestvu!

V nedeljo dne 15. januarja 1911 ob 1. uri
popoldne se vrši v hiši lastnice A. Leskovec
vulgo Laudonce v Škofji Loki šte. 66

prostovoljna prodaja hišice

v dobri legi, 5 minut od mesta s parcelami ali samo
z vrtom. V njej je že 50 let dobro vsepujoča manjša
trgovina in trafika. Pripravna je za vsako obrt.
10% kupnina se mora plačati takoj, ostalo v enem
mesecu, sicer je pogodba razveljavljena. 120

Gospodična

primerne starosti, razumna v gospodinjstvu
in šivanju želi vstopiti pri kakem starejšem
gospodu ali vdovcu z enim ali dvema otro-
koma v službo. — Ponudbe pod »Marija«
na upravo tega lista. 30

Mlinarja

za štule mleti sprejemem 1. fe-
bruarja t. l. Vstop proti mesečni
plači ali na polovico. 107 3-1

August Trpinc

posestnik mline v Kamniku. (Gorenj.)

Najstarejša svečarska tordka Fr. Supevc

Ustanovljena leta 1800

priporoča veččastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zjamčeno pristne čebelno-voščene sveče za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec, koji se dobiva v steklenicah, škatlah in škafih poljubne velikosti. — Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satorje po kolikor mogoče visoki cení. Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. — Ljubljana, Prešernova (Slonova) ulica 7, Perlesova hiša.

3396

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501

„Kuč“

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Sprejemim takoj

119

učenca

v svojo trgovino špecerijskega blaga. Prednost imajo zdravi dečki z dežele. Josip Pollak, Sv. Petra cesta šte. 9.

Poročni prstani

močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi, 1 par od 2 K naprej v modernih fasonah, graviranje brezplačno

FR. ČUDEN

urar in trgovec Ljubljana

samo Prešernova ulica slov. l.

Največja zaloga stenskih ur. — Ceniki zastoj tudi po pošti. 121

V. letnik

Slov. trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani je izdalo 3518

Trgovski koledar za leto 1911.

Koledar je trgovcem in sotrudnikom nepogrešno potreben.

Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.

Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah.

V. letnik

Istnik prve največje slovenske svečarne v Gorici

ulica sv. Antona šte. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbníštvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Ponudbeni razpis.

Za zgradbo novega šolskega poslopja v Litiji se s tem razpišejo stavbinska in rokodelska dela ter dobava tvarin in se bodo ponudbe radi oddaje istih del sprejemale le do

30. januarja 1911 opoldne

pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Litiji.

Ponudbe, ki se lahko glasijo na vsa dela ali tudi na posamezne kategorije istih, morajo biti spisane po uradnem formularju, z eno krono kolekovane, zapečatene in opremljene z 5 odstotnim vadijem v gotovini, vrednostnih papirjih ali hranilničnih vlogah, zračunjenim po ponudbeni svoti za zgradbo, in označene z napisom „Ponudba za zgradbo šolskega poslopja v Litiji“.

Ponudbe, ki bi pozneje dospele ali ponudbe, ki niso spisane po tem predpisu se ne upoštevajo.

Napoved cen je pripuščena ponudnikom. v to svrhu je treba v sumaričnih proračunih za vsako vrsto del enotne cene in povprečne zneske pa razločno zapisati s številkami in besedami ter navesti skupno ponujano svoto.

Dotični stavbeni načrti, sumarični proračuni, hkrati cenilniki enotnih cen, občni in podrobni stavbni pogoji in ponudbeni formulari se morejo od 9. januarja t. l. dalje vsak dan ob navadnih uradnih urah vpogledati pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Litiji, kjer se tudi proti odškodnini štirih kron vročijo ali po pošti odpošljejo vsi prepisi k ponudbi potrebnih prilog.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji

dne 5. januarja 1911.

Predsednik: **Parma.**

Grand Hotel „UNION“ Ljubljana

Kavarna in restavracija.

Originalna vinska klet.

Izhorna kuhinja.

„Plzenjski prazdroj“

po običajni ceni. Cez ulico 8 vin. liter ceneje. Cviček v kleti po 80 vin., čez ulico 72 vin.

Priporoča se izborna tu- in inozemska vina.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljitosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj.** Lear. Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepanjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Straza.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponžani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesniškovim življenjepisom. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simona.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenansar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma.** Silvín Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
- Andrej klofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostál. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-60.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovalec.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plazovi.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K —40, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelji nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predčujejo ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: **Pasjoglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz ilkal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: **Dolzan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovanska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) —

Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1—,

10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek se začasno ne dobi.
2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorji mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Župan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelnom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedala ali boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirici in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Litirja“ v Kranju in I. Krojec nasl. v Novem mestu.

Izdajatelji: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štelo.